

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewffy-tér 7. szám alatt	Telefon szám 124. Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.	A kiadóhivatal vezetője: Réthy László.
--	--	--	---

Megszűnik a pénzválság.

Makó, jul. 8.

Egész gazdasági életünk keservesen érzi azt a pénzválságot, mely már hónapok óta nehezedik reánk s nagyon sok ekszisztenciát már-már végromlással fenyeget.

Amilyen olcsó volt tavaly a pénz s amilyen sok volt, olyan drága most és annyira nincs. Pénzintézetek nemcsak megszorították a hitelezést, hanem egyenesen azt is mondhatjuk, hogy szinte teljesen megszüntették a kölcsönök adását.

Ilyen körülmények közt gazdasági életünk is, mely a múlt években igazán hatalmas lendületet vett s nagymérvű fejlődést mutatott, néhány hónap óta oda jutott, hogy ma már beszélni se lehet róla. Gazdasági téren mintha az egész élet most megállt volna. Mert az a nagyon kevés és a mellett még drága pénz, melyet pénzintézetek ma a gazdasági igények fedezésére hajlandók adni, olyan semmi a gazdasági forgalmi élet szükségleteihez képest, mint annyi csepp a tenger vizéhez mérten.

Belpolitikai sok-sok bajunk mellett alig tudjuk figyelmünket arra fordítani, ami oka ennek a mostani nyomasztó pénzválságnak.

A kormány fizetett újságjai különben lépten-nyomon előhozakodnak azzal az otromba hazugsággal, hogy mostani gazdasági és pénzválságunkat az ellenzék obstrukciójára idézte elő s ennek az obstrukciónak a következménye a mai kétségbeesztő gazdasági és pénzügyi helyzet.

Ez a beszéd azonban éppen olyan hazugság és csupán kortesfogásnak van szánva, mint mungók mindenegyébbszerte.

A mai pénzügyi válságnak egyedüli oka az a pusztító és nemcsak vért, hanem millió meg millió pénzt elnyelő háború, mely már egy év óta egyáltalán nem lankadó erővel és dühvel folyik a törökök és olaszok közt Afrika partjain, Tripolisz körül.

Ennek a háborúnak a kitérése idézte fel s ennek a dulása tartja fenn ezt a pénzinséget, a melyben most vagyunk.

Mert tudni kell — és ez a legvilágosabb cáfolata a mungótörkök hazudozásainak — hogy nemcsak nálunk van most ez a pénzválság, hanem éppen így van ez Ausztriában, Németországban, Franciaországban és más európai államban, nem is említve magát Olaszországot, amely már-már a tönk szélére

kerül e miatt. Nyilvánvaló, hogy a magyar obstrukció mégse volna képes sem a német, sem a francia pénzpiacot befolyásolni, tehát nyilvánvaló az is, hogy nem is ez az obstrukció az oka a mi pénzügyi válságunknak se. Különbözik pedig most már több mint egy hónapja, hogy nincs is obstrukció, még sem akar javulni. Sőt még mindig rosszabbodik a pénzügyi helyzet. Így derül ki a kormány szócsöveinek e téren is való hazudozása.

Az olasz-török háború azonban annál is inkább nyomasztólag hat az egész európai pénzpiacra, mert e háború folyama alatt egyre kísért a Balkán lángbaborulása s ennek nyomán egy európai nagy háborúnak a kitérése. Így nagyon is érthető, hogy a pénzhatalmasságok visszahúzódnak pénzes zacskóikkal oduikba félve és számilva az esetleges európai háborúra.

Most azonban egyszerre a béke szellői kezdenek fujdogálni. Berlinből és Konstantinápolyból érkeztek a küszöbön levő békéről táviratok.

A béke híreket eddig nem cáfolták meg s ez mutatja a komolyságukat. Különbözik is mind a két hadakozó fél kimerült már. Törökország a szigetei megszállása óta vesztette el erélyét, Olaszország pedig pénzügyileg merült ki. A háború tehát megérett a békére.

A hírek szerint most egyelőre fegyverszünet áll be és három napon belül megszűnnek a hadakozó felek közt az ellenségeskedések.

Ennek az eseménynek rendkívül messzehatók a jelentőségei. Amint a háború felidézte a mostani pénzválságot, a háború megszűnése megszünteti ezt a válságot s újra bekövetkezik majd a gazdasági élet lendülése az egész Európában és minálunk is.

Az olasz-török háború befejezését ezért szívesorongan várjuk, mert a béke megkötése mi reánk is nyereséget jelent, míg a háború folytatása alatt mi is keservesen vérzünk és — el is vérezhetünk.

kp.

— Szentesítve. A kik azt hitték, hogy a király majd nem szentesíti a képviselőházban erőszakosan és törvénytelenül elfogadott véderőjavaslatokat, azok ugyan csalódtak; a király ezeket törvényké szentesítette, sőt már a honvédelmi miniszter rendelete is megjelent, melyben a sorozás augusztus 12-ikére van kitérve az egész országban.

A lemondott rendőrség

Sztrájkolnak a rendőrök.

Talán fölösleges azt megemlíteni, hogy Makóváros rendőrei hivatkozással a folyton fokozódó drágasággal járó nehéz megélhetési viszonyokra, nemkülönböztetve felelősséggel járó terhes szolgáltatukra, többször kértek fizetés emelést Makóváros képviselőtestületétől.

A sok kérvényezés eredménye mindenki előtt ismeretes. A képviselőtestület mindenkor elutasította kérelmükkel a rendőröket.

Mi általában mindenkor ostromoztuk a várost, mikor minden ok nélkül, vagy fölösleges terheket rakott a közönség vállaira, de a rendőrlégénység fizetésének emelése mellett még szűkös anyagi viszonyaink között is hívei voltunk.

Minden komolyan gondolkodó embernek figyelembe kell venni, hogy havi 60 koronából a mai viszonyok között megélni még egy magányos embernek sem lehet, pedig ennyi nálunk egy rendőr havi fizetése. Még több dolgot is figyelembe kell venni. Nevezetesen azt, hogy a legtöbb rendőr nős, családos ember, így még inkább lehetetlen a 60 korona havi fizetésből megélni. De még más dolgokat is figyelembe kell venni. A rendőröknek 60 korona a havi fizetése. Ugyanennyi a hónapszámoké is. Most már figyelembe kell venni, hogy ki teljesít fontosabb szolgálatot? A rendőr-e vagy a hónapszámos? A rendőr éjjel nappal szolgálatban van. Éjjel jó időben, rossz időben rója az utcákat. Addig a hónapszámos söpör és más könnyű dolgot végez és délután 6 órakor kitélik munkásságának ideje. A tél folyamán pedig alig végeznek valamit.

A rendőr tehát mindenestre másként volna díjazandó, mint a hónapszámos. E két foglalkozást nem lehet egy kategóriába helyezni. Az állásukról lemondó rendőrök három napig még mint lemondásukban írják, szolgálatban maradnak és ha kérelmüket ez alatt az idő alatt nem teljesíti a város, akkor állásaiktól megválnak.

Az indokolt kérelem elől bármilyen terhes legyen is az Makóvárosára, elzárkózni nem lehet. A munkásnak meg kell adni az ő

megérdemelt bérért. Senki ezt jobban meg nem érdemli, mint a rendőrök.

Végül még egy dolgot kell megjegyezni. Egész bajt látunk abban, ha egyszerre minden rendőr elhagyná állását, mert ha nyomban be volnának is tölthetők a hirtelen megüresedett állások, az új rendőrök minden gyakorlat nélkül egy cseppet sem volnának a város és vagyon és közbiztonságának előnyére. Ahhoz előleges oktatás, gyakorlat kell. Csak egyet mondunk ezen állításunk igazolására. Vegyük például az esetet, hogy a szegedi kir. törvényszék megkeresi a rendőrséget egy fontosab ügyben való nyomozásra. Erre nem lehet alkalmazni egészen gyakorlatlan embert, mert bizony sokszor még a gyakorlatot embernek is erős dolgot ad.

Számtalan körülmény a mellett bizonyít, hogy a rendőrök megérdemlik azt a 20 koronát havonként, melylyel többet kérnek.

A rendőrkapitány a rendőrök lemondását betérjesztette a polgármesteri és az alispáni hivatalnak. Ez ügyben rendkívüli közgyűlés lesz, mely hihetőleg méltányolni fogja a rendőrök jogos kérelmét.

Kis haladás.

Még sok a hátramaradás.

Annyit irtunk, annyiit lármáztunk az utcák locsolása, helyesebben mondván portalanítása miatt, hogy végre mégis csak megemmelte magát a város és most még is locsoltat. Igaz ugyan, hogy egyelőre csak a főutvonalakat locsolják, de ez azzal a reménnyel kecsegtet, hogy a locsolás ezen az alapon később nagyobb arányokat fog ölteni.

Szinte jól esik az ember tüdejének, már tudniillik azon emberének, ki a kora reggeli órákban kel, midőn látja, hogy a kocsiut elég jól fel van locsolva. Egészen más levegő. A kora reggeli szellő a locsolás folytán nem tudja felkavarni az utca porát.

Azonban a locsolásnak ilyen módját még mindig nem lehet kielégítőnek mondani. Nem bizony. Felkél ugyanis kora reggel a nyári nap és felszárítja a meglocsolt utakat.

Még ez sem volna a legnagyobb hiba. A nagy hiba ott van, hogy a locsolásnál a vizet porral és állati hulladékokkal borított terü-

ÉRTESITEM

mentes pálinkák, valamint

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy

mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szesz-
rumok és tea-rumok és mindenféle liquörök legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

letre öntözik. Így aztán mikor a nap feljön, megkezdődik az utakon a szerves bomlás, de az egészségre nagyon veszedelmes anyagoknak a vízzel való elpárolgása; mi talán még károsabb, mintha nem locsolnának semmit.

Mikor azonban a város utcáinak locsolásáig eljutottunk, ismételen azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy a locsolást a söpréssel kell összekapcsolni. Vagyis ez voltaképpen azt jelenti, hogy locsolni csak olyan területeit szabad, melyet előzőleg kellően felsöpörnek.

Hiba tehát nálunk még mindig, hogy a söprést a déli órákban, vagyis akkor végzik, mikor mindeki az utcán van.

Ezen az állapoton, jobban mondva, ezen a gyakorlaton változtatni kell. Mert figyelembe kell venni, hogy nálunk a söprést a szegényemház ápolójai végzik, kiket mielőtt délben letették a kanalat, kihajítják az utcák seprésére. Ezeknek az öreg embereknek, mint azt már többször elmondottuk, ebben az időben egy kis delelésre volna szükségük.

A kora hajnali órákban ezek az öreg emberek már aludni nem tudnak, milyen szívesen söpörnének ezek ebben az időben a helyett, hogy délben, a legnagyobb hőségben kell ezt a város polgárai egészségének rovására végezniük.

Tehát már ha a város csakugyan részánta magát az utcák locsolására, miért nem kapcsolja azt össze a locsolásnak megfelelő söpörtetéssel, mert a mit így végzet a város, az is egy kis haladás, de az még mindig nem mondható, hogy nincs hátramaradás.

Feljelentés az Isten ellen.

Ezelőtt néhány hónappal érkávány Kávány Sándor László dúsgazdag színvonalú földbirtokos egyik fővárosi szállóból beszállították a Schwartzer-szanatóriumba. Káványt családja kénytelen volt megfosztani szabad rendelkezési jogaitól, mert pazar életmódot folytatott.

A míg szabadon járt, addig is mániája volt, hogy lehetetlen feljelentéseket adott be a szatmári ügyészségen.

Előtte, a míg nem tudták, hogy a feljelentések eldobajos ember munkái, beugrottak, később azonban, mikor ezzel tisztába jöttek, félretették a Kávány-féle feljelentéseket.

Káványnak még egy másik rögeszméje is volt. Kottapapírokat vásárolt, nem létező hangjegyeket rajzolt s folyton énekelt, azt hirdette mindenütt, hogy ő a magyar nyelvet zenére alkalmazta és ezáltal az emberek énekelve fognak egymással beszélni. Majd egy két éves leánygyermek fényképet mutogatta mindenkinél, azt állítván, hogy erről festette Rafael a Madonnaképet. Ezen a fényképen Káványnak egy bájos kis leánya volt levéve.

A szerencsétlen ember most is egyre-másra küldözgeti a Schwartzerből a feljelentéseket. Nemrégiben a családját jelentette fel mérgezésért.

A napokban megint küldött egy 320 oldalas feljelentést, a melyben vádat emel egy előkelő szatmári ügyvéd ellen *angyalcsinálás* miatt. Egy másik ügyvédet pedig kerítés miatt jelentett fel.

Ebben a feljelentésben vádolja az Uristent, mert hat nap alatt *elhamarkodta* a világ teremését, s kéri,

utasítsa az ügyészség, hogy 8 nap alatt végrehajtás terhé mellett tartsa meg az egész művet.

Feljelenti továbbá Luther Márton, mert hirdette az evangéliumot és a hirdetési díjat nem fizette ki.

Vádat emel a földgolyó ellen, mert az nem elég kemény és besüppedt az ember lába alatt.

Brutus ellen gyilkosság, Lucifer ellen büntetés miatt emel vádat, Dantont pedig azzal vádolja, hogy a pokolba való kivándorlásra csábítja a népet.

Végül pedig egy gazdag színvonalú földbirtos megbüntetését kéri, a kinek közbenjárására őt a szanatóriumba vitték és a büntetés összegét 200 000 koronában javasolja megállapítani, a saját maga javára.

Táncolnak Ökörítőn.

A halálbál falujából.

Minden szomorúságnak, minden csapásnak legjobb orvossága az idő. Három évvel ezelőtt volt a halálbál Ökörítőn, háromszázhatvan ember égett oda, kétszázhatvan meghalt. százhusz megsebesült, az egész világ megdöbbenése és részvéte kísérte a tömegsírba a halálbál áldozatait.

A nagy sir fölött emlékoszlop hirdeti a katasztrófát. Emlékkő áll a leégett csűr helyén is. Ökörítő fogalomra lett, de la-sankint elmúlt a fájdalom, a gyász érzése, elfelejtették a megrázó szerencsétlenséget. Miért ne feledne Ökörítő is?

A legnagyobb fájdalom is kimerül egyszer, valahogyan önmagát szünteti meg, az emberek apátiába esnek s amikor ez is elmúlik, nem marad más egy szomorú emléknél.

Az élet azonban nemcsak szomorúság: akinek meghalt az apja testvére, három esztendő múlva táncolhat is, nem vetnek rá követ érte. Szatmár-Ökörítőn is felocsudtak a nagy szomorúságból. Mutatta az a meghívó, amely a Szatmár-Ökörítőn ujonan alakult önkéntes tűzoltó egyesület zártkörű táncvigalmára invitálta!

A rendezők közt ismerős nevekre bukkanunk. Például a *Dél-fiúk*: anyjuk, testvérük odaégett a legutolsó bálban. Maguk a fiúk is csak súlyos sebekkel menekültek. Aztán *Árvai Károly*, akinek a leánya és négy unokája égett el. És a *Pátor-család*. Petor Sámuelnek a felesége, az anyja és négy gyermeke pusztult el.

Másik érdekessége a meghívónak egy vastagbotúval szedett megjegyzés *A mulatóságon, a mely a Kosa Ferenc ujonnan épült, vesélymentes-gözmalma összes helyiségiben tartatik. két senekar fog közreműködni...*

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Junius 9. Kedd. Római kath. F. 6 J. sz. sz. Gör. kath. 24. K. Ján. sz. Nap kél 4 óra 11 perckor, nyugszik 7 óra 58 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban javulás várható: Sörgönyprognózis: Melegebb, elvélve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 21.5 Celsius.

Az ország tiltakozása. Háromszáz tiltakozó népgyűlés volt eddig az ország különböző helyein és tegnapi is száznál több helyre kérék a központtól szónokot. Népgyűlés volt tegnap vasárnap Nagyváradon, Fehérgyarmaton, Gyomán, Somogyzilen, Széchenyben és még számos helyen. Augusztus végén, az aratás után, mikor a gyógyuló *Justh Gyula* is

hazaérkezik, ujult erővel fog föl-támadni és hangzani a nemzet tiltakozó szava.

Alapkő-letétel. Az újvárosi római katolikus új templom alapkö-letételei ünnepélye tegnap délelőtti folyt le városunkban. Az alapkö-letételei ünnepélyen jelen volt *Glattfelder Gyula* püspök is, ki megáldotta az új épületet.

Készenlétben a posta és táviró. A földmívelésügyi miniszter, egyetértve a kereskedelemügyi miniszterrel, intézkedett, hogy a posta, táviró és távbeszélő szolgálat, a postaigazgatósághoz intézett sürgős megkeresésre, ne csak a megye székhelyén, de a legkisebb faluban is addig tartson szolgálatot, ameddig az illető helység legfőbb közigazgatási tisztviselője azt szükségesnek tartja. Ezen intézkedés arra vonatkozik, hogy ha valahol aratósztrájk ütne ki, rögtön lehessen táviró vagy távbeszélő útján intézkedni. Ezt a rendeletet az idén sem Makón sem a környéken nem kell igénybe venni.

Készül a marosi fürdő. Az új marosi fürdő, melyet a város épített, a jövő hét vége felé elkészül s átadják rendelkezésének. Azonban egy kis hiba van a fürdő elhelyezésénél. Ez pedig az, hogy a Maros ezen a helyen igen sekély, úgy hogy a fürdő 60 méternyire, egészen a vízi utra. Itt pedig a tutajoknak s hajóknak utjában van. Mint halljuk már eddig is neki ment egy-két tutaj. Kiváncsiak vagyunk, hogy mit szól majd a folyam mérnökség a fürdőnek ilyen nagy mértékben való behelyezéséhez!

Birtokváltások. Csanádvármegye törvényhatósága megvette Boros Katalin soványi szőlőföldjét 400 koronáért. Dobi Bálint és Dobi Julianna, Kecskeméti Imréné soványi szőlőföldjét 600 koronáért. Kovács János megvette Gajai Pál 3432 népsorszámu házat 1060 korona vételárban. Dr. Kiss Pál és neje Bogdy Ilona megvette Purján Ferenc szentlőrinci szőlőföldjét 1320 koronáért.

Hadgyakorlatok Makón. A Csanádvármegyében tartandó őszi katonai nagy gyakorlatokról már többször írunk, bár erről maga a vármegye kormányja mindez ideig hivatalos tudomással nem birt. Ma aztán megérkezett a vármegye alispánjához a hadgyakorlatokra vonatkozólag a belügyminiszter hivatalos értesítése is. A belügyminiszter ugyanis a hadügyminiszter értesítése alapján rendeletben értesíti az alispánt, hogy a katonai nagy gyakorlatok részbeni színtere Csanádvármegye lesz. Egyben utasítja a belügyminiszter az alispánt, hogy a hadgyakorlatok idejéig a vármegye összes utait és hidait hozassa rendbe. Szigoruan utasítja továbbá a rendelet az alispánt arra, hogy a községekben esetleg fellépő mindenféle járványos betegségről azonnal értesítse.

A gőzgépközlekedés és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 15 napján délelőtti 9 órakor (felső igaziskolában) fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugárút 18) beküldendők, szeptember 14-ig.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek. Igaz János Varga Annával, Tamási József Kádár Juliannával, Joó János Bökönyi Viktóriával. Elhaltak. Gazdag Rozália öz. Fejes Ferencné 73 éves, Erdoi Etel 3 hónapos korában.

A csalamádé titka.

Megölte a kasza.

A csorvási gróf Wenkheim-uradalomba hétfőn arató munkások érkeztek Bars megyéből. Szegény tótok, akik itt akarják megkeresni az egész évre való eleségüket. Köztük jött Istók András 16 éves legény is. El kellett jönni szalmatetős falujából hogy öreg szüleinek legyen mit enniük a télen.

Vigan fogtak hozzá a munkások kedden hajnalban az aratáshoz és pár órai munka után a reggelizéshez ültek.

Reggelizés közben észrevette a gazda, hogy a kenyér kevés lesz a munkásoknak s ezért elküldte Istók Andrást, hogy hozzon ki kenyeret a pajtából. Nem mondatta ezt András kétszer sem magának, hanem futott a pajta felé a csalamádén keresztül.

A munkások az étkezés idejére a csalamádéba helyezték a kaszákat. Futás közben András egy ily kasza takarójában megbőltött, a kasza pengéje erre a földről felvágódott és Istók Andrást.

— Jaj! A kasza! — kiáltással a földre esett.

Munkástársai a jalkiáltásra odafutottak, kiemelték a legényt a csalamádé közül. Rémes volt a látvány ami eléjük tárult. A kasza Istók Andrást balcombját csontig bevágta és elmettszette az összes véreket. Egy pillanat alatt vértócsa keletkezett Istók Andrást patakzó vértől.

A munkások megpróbálták a szerencsétlen legényt ömlő vért elállítani, azonban fáradozásuk eredménytelen nem járt, szegény Istók Andrást negyedóra alatt elvérzett.

A törvényszéki boncolás megejtése után a szerencsétlenül járt legényt szerdán délután temették el. Munkástársai sirva ballagtak a koporsója után.

A gyulai kir. ügyészség az esetből kifolyólag megindította a vizsgálatot, hogy a halálos balesetért terhel-e valakit a felelősség.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Kezdődik a hagymapiac.

Makóváros tegnapi heti piaca ugyan nem bővelkedett buzában, kukoricában, mert e két gabona félelőből összesen sem volt több 4 vaggonnánál, de más jelentősége volt már a tegnapi piacnak. Tegnapi vette ugyanis kezdetét a hagymapiac. Igaz ugyan, hogy nem volt ez még valami különös nagymérvű, de a kétféle hagymából mégis elkelt már külföldi elszállításra mintegy 4-5 vaggon.

Népesnek sem mondható Makóvárosának tegnapi hetipiaca, mert bizony a lakosság nagy munkája miatt nem igen keresi fel a rövid vasárnapi piacot. Csak az jön ebben a nagy munkaidőben a piacra kinek itthon halaszhatlan elintézni valója van.

Igy buza alig volt 200 mázsa a piacon. Ezt is jobbára a torontáli községek hozták fel. A felhozott mennyiség erős kínálat mellett méterunásánként 20 korona 40-20 korona 60 fillérért kelt. A piacra került árut többára a helybeli malmok vásárolták össze szükségleteik fedésére.

Kukorica sem volt több mint buza. Ez ugyan nagyobb keresletnek örvendett és ára is szilárd volt, mert métermázsájáért a tegnapi piacon is szívesen fizettek 19 korona 60 fillért.

Nagyobb élénkség ez évben

először mutatkozott a hagymapiacra. Megérkezett az új vörös és fokhagyma. Piac kezdetén a lőrüs hagymának métermázsája 6 koronáért késb már 8 koronáért kelt. A fokhagyma métermázsája 8 9 koronáért ment.

Szerkesztői üzenet.

Függetlenségi polgár Makó. Hogy a „Makói Ujság” mungópapiros nap mint — nap piszkolja, gyalázza Justhot, a ki a magyar néperét egészségét és életét is áldozza, azon ne csodálkozzék ön. Azt a papirost fizetik azért, a miért úgy ír, a miért gyalázkodik és piszkolódik. Hja, Judásnak is megkollett szolgálni a 30 ezüst pénzért, a mungók is igyekeznek megszolgálni eladott lelkük bérért. Ha ön dühös, a mikor ezt a mungólapot olvassa, akkor hát — ne olvassa!

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (101)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

II.

Anyja aggódó tanácsainak dacára Jean tovább is folytatta részegeskedését a visszaemlékezés veszélyes borából.

Naponta gyakran el-elzarándokolt azokra a helyekre, a hová egykor a Simonne társaságban járt.

Előre tudta, hogy nagy szívfájdalmat okoz magának, ha újra felkeresi azokat a félreeső magányokat, melyeket a szerelem városa töltött be és a melyek most üreseknek és elhagyatottaknak fogának feltűnni előtte.

De szerette a fájdalomt s bizonyos gyönyört érzett annak viselésében.

Egy reggel egész Toronig me-részkedett.

Mikor ahoz a terebélyes fához ért, mely a kapu fölé hajolt, váratlan akadály tartóztatta fel; téglafal segélyezte most a birtokot.

Öntött vas rács, nagyon szembe-szőkő aranyozással zárta el a fa-sor végét.

Be kellett érnie azzal, hogy bámulja a vagrudakon keresztül a zöld pázsitot.

Néma bosszúsággal távozott Toronból és kiábrándult szemei a hegyővezt mosolygó tavon pihentek.

Amoda jobbra a Caharbon szarr vas homloka vált ki a kék égbolton és úgy tetszet Jeannak, hogy a kettős csucs fehér sziklái a nap-tól előntve integetnek felé.

Feltete magában, hogy kárpótolni fogja magát még az nap s felhatol a hegyre, a mely szent hely volt rá nézve.

(Folyt. köv.)

Aratás ra és cséplésre

új és olcsó **pálinkák**, kőbányai

sörök előnyös árban szerezhetők be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Biztosítom
 hogy nem bánja meg
 ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórárt akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi
Vidor Manó
 műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN, Fötér. Az Otthon-kávéház mellett.

Korona - depóban az aratás és cséplés idejére mindenféle tisztán kezelt szilva-, törköly-, gabona stb. **pálinkák** csak a tavalyi árban kaphatók. 611

Névjegyeket, báli meghívókat

 a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

HARMONIKÁT vehet legolcsóbban
Wagner a Hangszer-Király
 országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában
Budapest, József-körút 15. sz.
 Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Iritz Sámuel özv. cég
ITAL ÁRJEGYZÉKE
 különleges TELJESEN TISZTA szeszmentes pálinkákról:
 Valódi kék szilva literenkint 2.— K.
 Valódi törköly " 2.40 "
 " 5 éves kajszin barack 3.— "
 " 8 " " " 4.— "
 " 10 " " " 5.— "
 " 5 " borpálinka 3.— "
 A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Gyomorbaj nincs többé!
 A szabadalmazott **Kakukfű keserű háziszser** (elix. tum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomoriridagást, hasmenést és egyéb gyomoriridagást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:
SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.
 Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnek kevesebb nem küldetik.
 Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elii x.f.nmar ffo védjegy rajta van.

Erzsébet vigadó megnyitás!
 A Lonovics-sugárutonegész nagyvárosi arányokban és diszszel létesített
uj vendéglő és kerthelyiség
 állandóan a n. é. közönség rendelkezésére áll, hol is naponta kitünő cigányzene mellett a legjobb italok meleg- és hideg ételek pontos és előzékeny kiszolgálás mellett folyton kaphatók. — A rendkívül díszes, nyitott óriási csarnok, bálak, népünnepélyek, társas összejövetelek tartására igen alkalmas.
Kitünő tekepálya! Fényes villanyvilágítás!
 A n. é. közönség nagybecsü támogatását kéri — tisztelettel
A VENDÉGLŐS.

„VARAZSFUVOLA.”

 Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Tubarózsa-krém és -kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti!
 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszer, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.
TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezés-sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő be-permetezésére elegendő.
 Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
 gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
 Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
 Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Gróf Vay utcai Lapkihordó-fiúk

17. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott. felvétetnek a kiadóhivatalban.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter	I. 15. - "	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3. - "	Női nadrágok	1. - "
Himzett	3.90 "	Fűző védő	III. 1.20 "
Csipke	5. - "	Fűző védő	II. 2.40 "
Párnák	1.70 "	Fűző védő	I. 3. - "
Paplan lepedők	5. - "		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schiffon és Lüszter alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

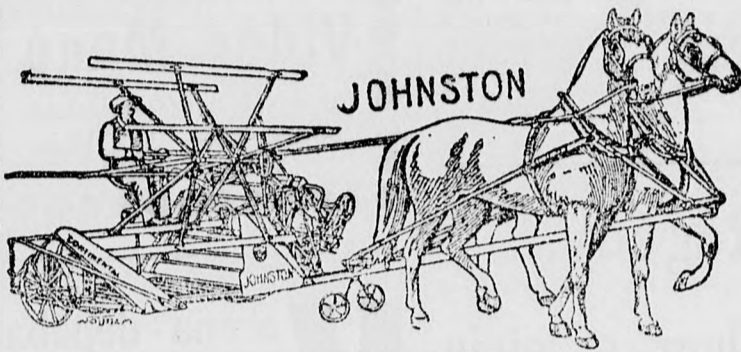
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és ta ajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legalkalmasabban megfelelő „Johnston“ kévekötharatógép, fűkaszáló gereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen - vételkötelezettség nélkül - felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

- Rovatos ivék,
- Számlák,
- Zárszámadások,
- Üzleti kártyák,
- Árjegyzékek,
- Kereskedelmi nyomtatványok,
- Névjegyek,
- Szóró-cédulák,
- Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

- Irodalmi művek,
- Folyóiratok,
- Hírlapok,
- Doktori értekezések,
- Iskolai értesítők,
- Körlevelek,
- Meghívók,
- Táncrendek,
- Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Is
sv
S
c
s:
p
m
té
sé
a
m
mi
a
es:
rol
zol
mi
zet
bei
bes
gy
dei
fes
a f
kis
A
egy
ból
a c
zés
A
320
váci
ügy
egy
miat
El
mar.